



FOTO: NSP

OD PONDELKA FUNGUJE V BREZNE MOBILNÉ ODBEROVÉ MIESTO

Personálna situácia v breznianskej nemocnici je stále vážna, no postupne sa stabilizuje. Minulý týždeň bolo hospitalizovaných 17 Covid pozitívnych pacientov, z toho jeden bol na umelej pľúcnej ventilácii.

Zamestnancom nemocnice za ich súčasnú rizikovú prácu patrí poďakovanie.

Testovať pomáhala 56 zdravotníkov z nemocnice

K 12. novembru v nemocnici evidovali 43 Covid pozitívnych zamestnancov (zdravotníkov 37, z toho 19 sestier a 5 lekárov) a ďalších 6 bolo v povinnej karanténe (zdravotníkov 5). Ako uviedol hovorca Karol Vojtko, personálna situácia v nemocnici

je stále vážna, avšak postupne sa stabilizuje. „Ochorenie Covid-19 už prekonalo a do pracovného procesu sa vrátilo 54 zamestnancov. Do celoplošného antigénového testovania sa zapojilo 56 našich zdravotníckych zamestnancov.“

Prevádzkovať môžu len jedno intenzivistické lôžko

V nemocnici k 12. novembru bolo hospitalizovaných 17 Covid pozitívnych pacientov, z toho dvaja boli

umiestnení na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny, 1 na umelej pľúcnej ventilácii. Podľa slov hovorca breznianskej nemocnice, z dôvodu výpadku až 11 intenzivistických sestier pre Covid pozitivitu na konci minulého týždňa, od 18. novembra (kedy očakávajú návrat niektorých sestier po prekonaní ochorenia), v nemocnici nie sú schopní prevádzkovať dve intenzivistické lôžka pre pozitívnych pacientov, ale len jedno.

Detské oddelenie ostáva zatvorené

V piatok do prevádzky opäť spustili neurologické oddelenie a od pondelka 16. novembra je obnovená činnosť endokrinologickej ambulancie. „Stále zatvorené zostáva detské oddelenie. Neodkladná zdravotná starostlivosť je detským pacientom poskytovaná na našom urgentnom prijíme.“

(Pokračovanie na strane 2)

Druhé kolo testovania odhalilo 77 pozitívnych



STRANA 2

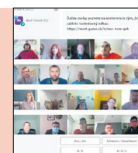
Ďakujem Brezňania, dokázali sme to!

STRANA 3



Majitelia autovrakov si za „parkovanie“ priplatia

STRANA 5



V druhom kole testovania bolo v meste 77 pozitívnych

Druhé kolo celoplošného testovania začalo o ôsmej ráno aj v Brezne, pričom počet odberných miest bol totožný ako v prvom kole. K dispozícii boli aj dve mobilné jednotky. Na testovaní sa v sobotu zúčastnilo asi 9500 ľudí, z toho bolo cca 64 pozitívnych, v nedeľu 3218 a len 13 pozitívnych.

Najdlhší rad čakajúcich sa vytváral pri odbernom mieste na Vagnárskej ulici.

20 odberných miest a 2 mobilné jednotky

Celoplošné testovanie na ochorenie Covid-19 zvládlo aj mesto Brezno. Tak, ako v prvom kole, k dispozícii bolo 20 odberných miest, kde testovali od 8.00 do 20.00, s obedňajšou prestávkou od 12.00 do 13.00 a tiež od 17.00 do 18.00. Na záver všetky odberné miesta vydenzifikovali dobrovoľní hasiči.

Ľudia mohli chodiť na testy podľa abecedy a uvedených ulíc vo vyhradených časoch. Imobilní obyvatelia mali opäť možnosť požiadať o testovanie mobilnej jednotky, ich registráciu v nedeľu zabezpečovala mestská polícia.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí pomohli

Samospráva pred druhým kolom vyzývala a odporúčala občanom, aby v sobotu ráno pred testovaním nečakali v radoch, ale aby prišli na testovanie počas dňa,



FOTO: STANISLAV SPÁČ

podľa aktuálnej situácie na jednotlivých odberných miestach a v približných časoch podľa odporúčaného času testovania. Úderom 8. hodiny v prvý deň testovania bolo opäť všetko na sto percent pripravené a testovanie mohlo začať. Na odberných miestach sa aj tentoraz nachádzali tímy zložené zo siedmich až ôsmich ľudí, medzi nimi zdravotníci, administratívni pracovníci, dobrovoľníci, príslušníci štátnej polície, vojaci, pomoc poskytla aj mestská polícia. Za ich perfektné odvedenie prácu im patrí poďakovanie, čo vyjadrili aj niektorí obyvatelia, priniesli im sladké prekvapenie či malé občerstvenie, kresbičkami a rôznymi obrázkami potešili aj najmenší. Mesto na niektoré odberné miesta poskytlo aj ohrievače.

Výsledky testovania

V danej vekovej skupine mesto eviduje 14 500 obyvateľov. Na prvom kole sa ich zúčastnilo 11 600, z toho pozitívnych bolo 1,08 %, cca do 130 ľudí. Štatistika však nebola očistená o mladších ako 10 rokov, starších nad 65 rokov a o cezpoľných, ktorí sa testovali v Brezne, tiež nezahrňajú testovanie v breznianskej nemocnici.

V sobotu 7. novembra sa na testovaní zúčastnilo asi 9500 ľudí, z toho bolo cca 64 pozitívnych, pričom do počtu je zaradené aj testovanie v breznianskej nemocnici. V nedeľu otestovali 3218 obyvateľov, z toho bolo len 13 pozitívnych.

Nadálej je nevyhnutné dodržiavať opatrenia

Počas druhého kola v Brezne mestská polícia ne-

zaznamenala narušenie verejného poriadku ani žiadny iný incident. V noci, tak ako v prvom kole, bol posilnený výkon hliadkovej služby za účelom kontroly jednotlivých odberných miest. Rovnako bola zabezpečená aj

nočná služba na pracovisku mestského kamerového systému.

„V teréne okrem bežného výkonu služby bolo dovedna šesť policajtov mestskej polície a traja členovia mestskej poriadkovej služby, ktorí vypomáhali pri odbernom mieste na Mládežníckej ulici a počas odberov mobilnou jednotkou na uliciach Stromová, Jarmočísko a Hlavina. Brežňania boli trpezliví, testovanie prebiehalo všade plynule,“ informoval náčelník Július Štulajter.

Napriek vykonanému celoplošnému testovaniu je nevyhnutné naďalej dodržiavať všetky protipandemické opatrenia, vrátane zákazu vychádzania a dodržiavania karanténnych opatrení v prípade pozitívneho výsledku antigénového testu. Majme stále na pamäti, že zodpovedným prístupom k vlastnému zdraviu chránime aj svojich blízkych. (md)



FOTO: STANISLAV SPÁČ



FOTO: STANISLAV SPÁČ

Od pondelka funguje v Brezne mobilné odberové miesto

(Pokračovanie zo strany 1)

Od pondelka funguje mobilné odberové miesto

Mobilné odberové miesto pribudlo už aj v Brezne. K dispozícii je od pondelka 16. novembra v budove bývalej transfúznej stanice pred poliklinikou, kde bez objednania každý pracovný deň od 7.00 do 11.00 realizujú antigénové testovanie.

Na odberovom mieste poskytujú bezplatné služby: výter z nosohltana na dôkaz antigénu Covid-19; realizáciu rýchleho skriningového kazetového imunochromatografického testu na dôkaz antigénu Covid-19; vystavenie certifikátu s výsledkom testovania. „V prípade potreby, v krátkom čase sprevádzkujeme aj mo-



FOTO: NSP

bilné odbery našou dopravnou zdravotnou službou.“

Testovanie PCR metódou

Okrem antigénového testovania v budove bývalej transfúznej stanice v Brezne

od 19. novembra budú vykonávať aj testovanie PCR metódou, a to každý utorok a štvrtok od 9.30 do 11.00 (okrem voľných a sviatočných dní, ktoré pripadajú na tento termín).

Na mobilnom odberovom mieste poskytujú bezplatné test Covid-19 IgM/IgG na vyhodnotenie prítomnosti protilátok vrátane odberu krvi za 30 eur. Odber si treba vopred dohodnúť na urgentnom príjme na t. č. 048/2820 488 alebo 048/2820 486. Výsledky testov sú klientom k dispozícii v deň odberu.

imunochromatografický test Covid-19 IgM/IgG na vyhodnotenie prítomnosti protilátok vrátane odberu krvi za 30 eur. Odber si treba vopred dohodnúť na urgentnom príjme na t. č. 048/2820 488 alebo 048/2820 486. Výsledky testov sú klientom k dispozícii v deň odberu.

Nový urgent plánujú otvoriť 1. decembra

Prestavba nemocnice z eurofondov za 8,3 milióna eur finišuje. Obnova sa týka urgentného príjmu, pribudne recepcia, patientske centrum, nové operačné sály. Pôvodne plánované otvorenie nového urgentného príjmu zo 16. novembra presunuli na 1. december. (md)

Výšetrenia za priamu platbu

V súvislosti o ochorením nemocnica ponúka: skriningový antigénový test SARS-COV-2 imunofluorescenčnou metódou, vrátane výteru z nosohltana za 40 eur, diagnostický kazetový

Ďakujem Brezňania, dokázali sme to!

Prvé dva novembrové víkendy boli náročné pre nás všetkých. Celoplošné testovanie nás stálo mnoho síl a energie, ale zároveň nám ukázalo aj niečo veľmi dôležité. Dokázali sme predovšetkým sami sebe, že keď ide o veľa, vieme sa zomknúť a vyburcovať k nadľudským výkonom. Aj napriek časovej tiesni a organizačným nedostatkom zo strany štátu sme obe kolá testovania zvládli na výbornú a ja som na vás nesmierne hrdý. Na vás, Brezňania, ktorí ste boli zodpovední a prišli sa dať otestovať; na vás, lekári, sestry, záchranári a zdravotníci, ktorí ste vypočuli naše prosby a pomohli sfunkčniť jednotlivé odberové tímy; na vás, príslušníci ozbrojených síl a poriadkových zložiek, ktorí ste dohliadali na bezpečnosť a poriadok počas testovania; na vás, dobrovoľní hasiči, ktorí ste v noci dôkladne dezinfikovali odberné miesta a v neposlednom rade na vás, administratívni pracovníci a dobrovoľníci, bez ktorých by sa tak náročná logistická akcia rovnako nezaobišla. Aj keď väčšina z vás zostane pred verejnosťou skrytá v anonymite rúšok a ochranných odevov, chcem



FOTO: MSÚ

vyzdvihnúť vašu skvelú prácu a odhodlanie prispieť svojou troškou v boji proti šíreniu koronavírusu.

Slová chvály na svoju adresu som si vypočul aj ja, ale musím povedať, že bez môjho skvelého tímu, ktorý okrem materiálneho vybavenia pre

väčšinu zúčastneného personálu, zabezpečoval aj stravu, ubytovanie, rozmiestnenie a usporiadanie jednotlivých odberových miest, by túto obrovskú operáciu v tak krátkom čase nebolo možné zrealizovať. A pretože si skutočne siahli na dno svojich síl, do-

voľte mi poďakovať im aj menovite. Ďakujem prednostke mestského úradu Zuzane Ďurišovej, vedúcej kancelárie primátora Dominike Predajnianskej, svojej sekretárke Lívi Machničovej, vedúcej odboru služieb občanom a vnútornej správy Zuzane Medve-

ďovej a jej tímu z Klientskeho centra, odboru starostlivosti o obyvateľa na čele s vedúcou Jankou Lemberkovou, riaditeľovi Technických služieb Lukášovi Jeremiášovi a jeho ľuďom, vedúcemu odboru kultúry a športu Miroslavovi Baranovi spolu s kolegami Róbertom Schmidtom a Michalom Martiníkom, ako aj príslušníkom mestskej polície pod vedením náčelníka Júliusa Štulajtera. Rovnako ďakujem úžasným ľuďom a prevádzkam, ktoré nám v tejto vypätej situácii neváhali podať pomocnú ruku. Erikovi Duhanovi za to, že počas všetkých štyroch testovacích dní zabezpečil teplý obed pre odberné tímy, COOP Jednote, ktorá venovala 600 balíčkov so suchou stravou pre ľudí v prvej línii, Radoslavovi Svetlíkovi, ktorý bezplatne poskytol priestory svojej prevádzky na testovanie a rovnako aj pani Berčíkovej, majiteľke Sport Pubu, ktorá odberným tímom na Mazorníkove zabezpečila pitný režim a skvelú pizzu. Ďakujem vám, že sme to spoločne zvládli!

S úctou váš primátor
Tomáš Abel

Úrad verejného zdravotníctva zmiernil prísne opatrenia

Tu je prehľad najdôležitejších zmien od 16. novembra.

☞ Otvárajú sa prevádzky divadelných, hudobných, filmových a iných umeleckých predstavení, pričom buď musia mať zabezpečené fixné upevnenie miest na sedenie, alebo sa na ne bude vzťahovať limit 1 osoba na 15 metrov štvorcových; povolené budú len predstavenia so sediacim občerstvom, pričom sedenie môže byť zabezpečené v každom druhom rade alebo šachovnicovo; zakázaná je konzumácia nápojov alebo jedál; organizátor musí pred začiatkom odmerať telesnú teplotu účinkujúcich a nepovolí im vstup, ak majú teplotu vyššiu ako 37,2°C.

☞ Otvárajú sa aj fitnesscentrá, pričom naraz v nich môže byť najviac 6 zákazníkov, personál musí nosiť rúška a vo zvýšenej miere



ILUSTRÁČNÉ FOTO: PIXABAY

upratovať, čistiť a dezinfikovať priestory a vybavenie. Zároveň platí podmienka jedna osoba na 15 metrov štvorcových.

☞ Povoľuje sa aj prevádzka umelých kúpalísk (plavárni), taktiež pri limite 6 zákazníkov v jednom okamihu, povinnosti častejšieho čistenia a dezinfekcie; zároveň platí podmienka jedna osoba na 15 metrov štvorcových.

☞ K doteraz povoleným športovým podujatiam pri-

buldi Slovenská hokejová liga, II. futbalová liga; povoľujú sa aj podujatia nevyhnutné pre fungovanie karanténnych športových centier pod záštitou ministerstva školstva; všetky povolené športové podujatia sa naďalej budú konať bez divákov.

☞ Povoľujú sa aj bohoslužby, avšak len so sediacimi veriacimi, pričom budú musieť sedieť v každom druhom rade, resp. šachovnicovo. (mz)

V okrese Brezno pribudlo 161 nových prípadov

V sobotu laboratóriá odhalili ďalších 16 pozitívnych vzoriek.

Za uplynulý týždeň pribudlo v kraji najviac prípadov v okrese Banská Bystrica (350) a Brezno (161), pričom najvyššiu chorobnosť zaznamenali vo vekovej skupine 45 – 54-ročných. V sobotu laboratóriá odhalili ďalších 16 pozitív-

ných vzoriek, takže k 14. novembru na Horehroní evidujú už 894 prípadov ochorenia Covid-19. Výskyt súvisí s intenzívnym vyhľadávaním kontaktov v rodinách a s doznievajúcimi epidémiami. Regionálny úrad verejného zdravotníctva zároveň priebežne zabezpečuje protiepidemické opatrenia vo všetkých ohniskách. (r)



ILUSTRÁČNÉ FOTO: PIXABAY

Uctili si pamiatku vojnových veteránov

V stredu 11. novembra uplynulo 102 rokov odvtedy, čo skončila prvá svetová vojna. Nadobro utíchli zbrane a medzi bojujúcimi stranami začalo platiť definitívne prímerie. Na vojnové obeť si s úctou a v tichosti zaspomínali aj zástupcovia mesta Brezno.

Straty na ľudských životoch, ktoré si táto „Veľká vojna“ vyžiadala, nemali dovtedy obdobu v celých ľudských dejinách.

Nech červené maky kvitnú len pre radosť

Pamätníky padlých hrdinov sú pravdivými stopami po vojne. Pripomínajú významné udalosti, aj množstvo ľudských životov, príbehov. Na hrôzy vojny a hodnotu mieru netreba nikdy zabúdať. V Brezne sa od roku 2011 pravidelne uskutočňuje pietny akt, tentokrát si však pre pandemickú situáciu na všetky vojnové obeť 11. 11. o 11. hodine 11. minúte v tichosti zaspomínali a ich pamiatku si uctili zástupcovia samosprávy, ktorí položili vence k pomníku padlým v I. a II.



FOTO: MSÚ

svetovej vojne, pomníku gen. M. R. Štefánika a k pomníku padlým v SNP. „Straty na ľudských životoch nemali dovtedy obdobu v celých ľudských dejinách. Želajme si, nech červené maky kvitnú len pre radosť a potešenie ľudského oka, nech zostanú naozaj len symbolom, spomienkou a nech ich kvety nie sú už nikdy kropené ľudskou

krvou,“ uviedol primátor Tomáš Abel.

Poohliadnutie sa za históriu

Symbolom utrpenia vojny sa stali červené maky a tento deň bol v roku 1954 premenovaný na Deň veteránov. Obdobie konca 19. storočia a začiatok 20. storočia bolo sprevádzané okupáciou

a konfliktmi, ktoré vyústili do svetových rozmerov a vypuknutia vojny. Zámienkou vojny sa stal úspešný atentát na arcivojvodu a následníka rakúsko-uhorského trónu Františka Ferdinanda d'Este.

Brezno sa o zavraždení následníka rakúsko-uhorského trónu a jeho manželky Žofie dozvedelo z telegramu, ktorý došiel do mesta. Ten bol vy-

ložený na obchode. Ako sa píše v kronike, po meste sa hneď začalo povrávať „bude vojna“. V auguste 1914 už platila všeobecná mobilizácia. „Plaču bolo dosť, lebo nebolo rodiny, z ktorej by otec, syn alebo brat nebol na vojenskú službu nastúpil.“ Zmobilizovaných bolo viac ako 60 miliónov vojakov z celého sveta. Z Brezna bolo do zbrani povolaných viac ako 500 mužov. Ich narukovanie znamenalo odchod živiteľa rodiny, úbytok pracovných síl vo všetkých rezortoch hospodárskej činnosti, ale aj v oblastiach spoločenského života. V Brezne bola zriadená aj poľná nemocnica a o ošetrovaní ranených z bojov sa starali členky miestneho Červeného kríža. Hoci sa v októbri šírili zvesti, že rakúsko-uhorská monarchia žiada o prímerie, v Brezne sa ešte rekvirovali kovové veci. Medzi nimi aj zvony evanjelického kostola. Na základe intervencie evanjelického kňaza Júliusa Vitáliša bol pred rekviráciou zachránený najväčší povestný brezniansky 3,7-tonový zvon.

(md)

Pripomenuli sme si 31. výročie Nežnej revolúcie

Na udalosti z roku 1989 si jedna časť obyvateľov určite pamätá a tá druhá o nich musela minimálne niekoľkokrát už počuť. V utorok 17. novembra sme si pripomenuli 31. výročie Nežnej revolúcie, ktorá bola významným medzníkom slovenských dejín.

Sedemnásť november 1989 odštartoval sériu masových protestov, ktoré viedli k definitívnemu pádu komunizmu v Československu.

Udalosti vyústili do pádu režimu

Študenti štrngajúci kľúčmi ako symbol Nežnej revolúcie, ktorá viedla k veľkým spoločenským zmenám a napokon i zmene štátneho zriadenia, sú pre spoločnosť známou kapitolou dejín, ktorú si dnes pripomíname vo forme štátneho sviatku Deň boja za slobodu a demokraciu.

Podobne ako v roku 1939 aj v novembri 1989 zohrali najmä v Prahe a Bratislave významnú úlohu študenti vysokých škôl. Stali sa kataly-

zátormi všetkých neskôr nasledujúcich zmien. Udalosťami zo 17. novembra 1989, kedy sa študentskými demonštráciami začala Nežná revolúcia, v Českej republike známa pod názvom Sametová revolúcia, predchádzali nelegálne stretnutia študentov v Prahe, ako aj v Bratislave. Poslucháči vysokých škôl ich zorganizovali v predvečer Medzinárodného dňa študentstva. V novembri 1989 príslušníci Verejnej bezpečnosti na ulici Národní třída v Prahe napriek pokojnej situácii na pokyn stranických funkcionárov proti nim brutálne zasiahli. Po tomto zákroku študenti na všetkých vysokých školách od 21. novembra štrajkovali. Pridali sa k nim divadlá a herci, postupne ďalšie skupiny občanov. Dňa 27. novembra sa uskutočnil dvojhodinový generálny štrajk. Na Slovensku vznikla Verejnosť proti násiliu a v Čechách Občianske fórum.

Postupne udalosti na podporu študentov a na vyjadrenie odporu voči socialistic-



Ladislav Chudík počas revolúcie v Brezne. FOTO: PETER BERČÍK

kému zriadeniu nadobúdali väčší rozmach až vyústili do pádu režimu.

V skratke o Brezne

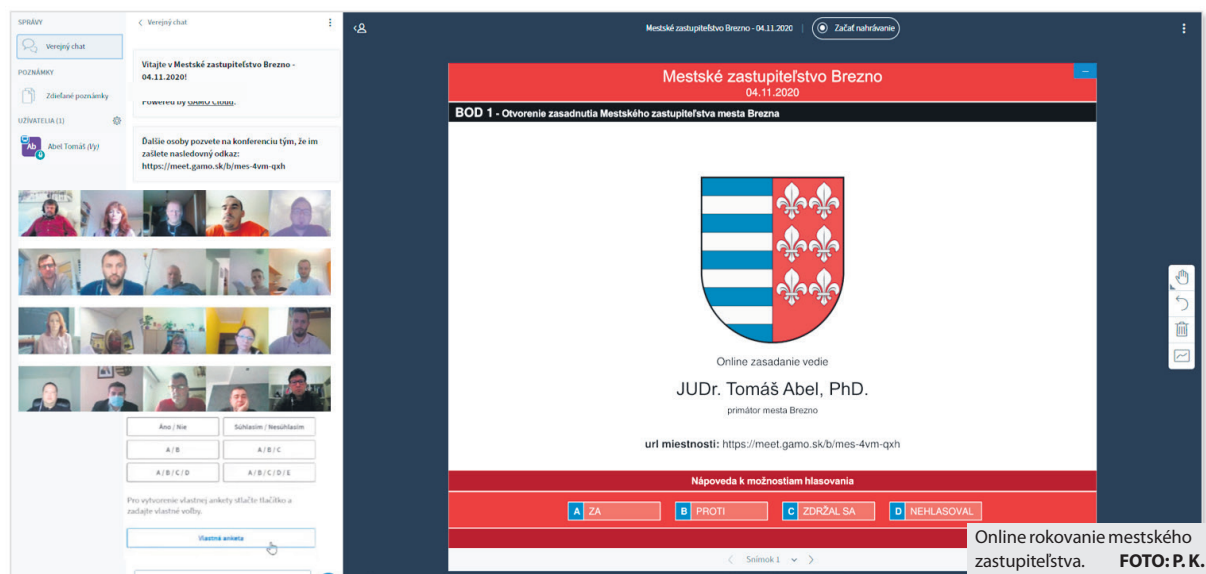
Udalosti mali vplyv aj na občanov mesta Brezno, na námestí v sobotu 25. novembra 1989 sa stretlo niekoľko desiatok ľudí. Prešli k pomníku Jána Chalupku v parku, kde vystúpilo niekoľko rečníkov. Účastníci stretnutia zapálili sviečky a položili ich na schody k pomníku. Na druhý

deň sa na námestí schádzali ľudia, vytvárali skupinky, chodili po uliciach, sídliskách a vyzývali občanov, aby svoj postoj k stavu v spoločnosti vyjadrili účasťou na generálnom štrajku, ktorý iniciatíva Občianske fórum, Verejnosť proti násiliu a študenti vyhlásili na pondelok 27. novembra. V tento deň sa na námestí zhromaždilo okolo tisíc ľudí. O 13.00 prišli ďalší zamestnanci okolitých podnikov, najmä Mostár-

ne Brezno a Stredného odborného učilišťa Mostárne. Štrajk trval do 13.30. Podvečer a tiež na druhý deň sa konali ešte manifestačné zhromaždenia. Všetky stretnutia boli na podporu myšlienok iniciatív Občianske fórum a Verejnosť proti násiliu.

Druhého decembra stanoviská hercov, priblíženie situácie iných miest prišiel do Brezna vysvetliť rodák z regiónu, herec Ladislav Chudík. Dňa 28. decembra v mestskom národnom výbore (MsNV) sa konalo zasadnutie pléna, bola ustanovená návrhová komisia, ktorej úlohou bolo pripraviť návrhy na kádrové zmeny pléna, rady, komisií, funkcionárov a vedúcich odborov MsNV. Mestský výbor KSS definitívne ukončil svoju činnosť a členovia odovzdali pečiatku do trezoru MsNV. Stranicke organizácie opustili pracoviská, závody a členovia KSS sa začali organizovať do základných organizácií a klubov podľa bydliska alebo pracoviska.

(md)



MESTSKÁ POLÍCIA BREZNO ZASAHUJE

Príslušníci mestskej polície dohliadajú na verejný poriadok v uliciach mesta, v školských areáloch, parkoch, na dopravnom ihrisku, železničnej stanici aj v okolí nákupných centier, kontrolujú zákaz fajčenia a riešia dopravné priestupky či neoprávnené parkovanie. To ale zďaleka nie je všetko a my vás o tom pravidelne informujeme.

Okrem bežnej hliadkovej činnosti sa mestská policajti v období od 30. októbra do 12. novembra zamerali aj na kontrolu dodržiavania povinného nosenia rúšok či zákaz fajčenia na námestí, za čo niekoľkým osobám uložili blokovú pokutu. V prvý novembrový útok ich privolali do Rohoznej, kde sa na jednom z dvorov už niekoľko dní pohyboval túlavý pes v zúboženom stave. Nakoľko majiteľ nehnuteľnosti si ho z objektívnych dôvodov nemohol nechať, hliadka kontaktovala zamestnancov útulku Tuláčik, ktorí zvieru prevzali do svojej starostlivosti. V ten istý deň pomáhali vodičovi kuriérskej služby, ktorý pri parkovaní na námestí zabudol zatiahnuť ručnú brzdu a jeho vozidlo narazilo do dopravnej značky. Keďže škoda vznikla len na jeho služobnom aute, stáčilo, že značku so zákazom odbočenia dal do pôvodného stavu.

O týždeň na to zasahovali v podvečerných hodinách na vrátnici v breznianskej nemocnici, kde sa urputne dožadoval návštevy svojej tehotnej manželky mladý muž z Hlaviny. Policajti mu vysvetlili, že informácie o jej zdravotnom stave mu môže poskytnúť len jej ošetrojúci lekár a to až v nasledujúci deň, na čo nedecký budúci otec priestory polikliniky opustil. V utorok 10. novembra privolali hliadku mestskej polície na Tisovskú cestu, kde mali miestnu komunikáciu pre peších znečistiť kravy. Majiteľ zvierat po výzve policajtov ubezpečil, že chodník dá v krátkom čase vyčistiť.

(eš)

Majitelia autovrakov si za „parkovanie“ v meste priplatia

Brezňanskí poslanci prvýkrát v histórii rokovali online. Okrem nového nastavenia parkovacej politiky v meste zautomatizovali systém zliav za komunálny odpad pre seniorov a rozhodli sa najst investora, ktorý by na Banisku postavil dve nové bytovky.

Aj breznianske mestské zastupiteľstvo vzhľadom na pandemickú situáciu vymenilo zasadaciu miestnosť za online priestor.

Posvietia si na autovraký

Na novembrovom rokovaní mestského zastupiteľstva (MsZ) poslanci jednohlasne schválili návrh na zmenu a doplnenie všeobecne záväzného nariadenia o parkovaní motorových vozidiel a dani za užívanie verejného priestranstva, ktorým sa breznianska radnica rozhodla riešiť problematiku vozidiel a autovrakov dlhodobo blokujúcich parkovacie miesta v meste. Po novom majiteľ auta, ktorý odstavi svoje vozidlo mimo vyhradeného parkovania na obdobie dlhšie ako 60 za sebou nasledujúcich dní, zaplatí za každý zabratý meter štvorcový 30 centov na deň. V prípade, že vozidlo nemá evidenčné číslo, alebo je trvale či dočasne vyradené z evidencie, suma za meter štvorcový sa zvýši na 50 centov. V praxi to znamená, že ak napríklad vlastník vozidla bez čísla obsadí 6 m² parkovacej plochy na viac ako 60 dní, každý nasledujúci deň

zaplatí do mestskej pokladnice 3 eurá. Takéto „parkovné“ ho napokon vyjde na takmer 1100 eur ročne.

Na základe požiadaviek majiteľov prevádzok poslanci zároveň súhlasili s vytvorením troch platených parkovacích miest v severozápadnom rohu námestia a súčasne s cieľom zabezpečiť plynulú obojstrannú premávku a bezproblémovú údržbu komunikácie zakázali parkovanie vozidiel na Školskej ulici v Brezne.

Seniorom sa poplatok za odpad zníži automaticky

Keďže v priebehu roka sa v súvislosti s existujúcou pandemickou situáciou zmenili podmienky pre určenie výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka v zariadeniach školského stravovania, poslancský zbor sa z objektívnych dôvodov uzniesol na novom prepočte a následnom znížení poskytnutej dotácie.

Prešiel aj návrh z dielne odboru ekonomiky a financovania, na základe ktorého osoby nad 62 rokov už nebudú musieť mestskému úradu každoročne predkladať písomnú žiadosť o zníženie poplatku za komunálny odpad. Keďže mesto poplatníkov eviduje v informačnom systéme samosprávy, z ktorého je zrejme, kto dosiahol vek 62 rokov, k zníženiu poplatku dôjde automaticky. „Chceli sme sa vyhnúť tomu, aby sem ľudia museli každý rok chodiť nahlasovať to,

čo je nám z evidencie známe, takže určite je to zmena k lepšiemu,“ skonštatoval primátor Tomáš Abel.

Na Banisku chcú stavať byty

Po schválení nového návrhu zásad odmeňovania poslancov MsZ, zástupcov primátora mesta a členov komisií MsZ – neposlancov, ktorý zosúladil existujúce zásady so zmenami v zákone o obecnom zriadení nasledovali majetkové záležitosti. V nich okrem iného plénum schválilo návrh aktualizácie poradovníka na mestské nájomné byty a rovnako vyhovelo žiadostiam nájomcov nebytových priestorov vo vlastníctve mesta a v správe Technických služieb o znížení nájomného z dôvodu povinnosti zatvorenia prevádzok, ktoré im nariadil Úrad verejného zdravotníctva SR v súvislosti s ochorením Covid-19.

Poslanci taktiež dali mestu súhlas na odkúpenie pozemkov v mestskej časti Mazornikovo pre účel vybudovania cyklotrasy a schválili aj spôsob prevodu a súťažné podmienky obchodnej verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzatvorenie kúpnej zmluvy na predaj pozemku v lokalite Banisko. Úspešný uchádzač sa pritom zaviazal, že do dvoch rokov na ňom vybuduje dva bytové domy, na vlastné náklady zabezpečí prístupové komunikácie a prislúchajúce parkovacie miesta, ktoré po kolaudácii daruje mestu, a zároveň

vybuduje prípojky inžinierskych sietí na hranicu mestského pozemku.

Sociálny taxík bude fungovať aj na budúci rok

Zastupiteľský zbor na novembrovom zasadnutí rozhodol aj o udelení ocenení za rok 2020. Spomedzi nominovaných na Cenu mesta Brezno poslanci odsúhlasili Evu Dočekalovú a Eľnu Faťunovú a toto ocenenie získala in memoriam aj Jarmila Obernauerová a Irena Sobotová. Laureátov na Cenu primátora Tomáš Abel zatiaľ nezverejnil.

Po predložení správy o plnení Komplexnej stratégie riešenia rómskej problematiky za rok 2019 nasledoval návrh na schválenie dotácie pre sociálny taxík na budúci rok. Keďže služba, ktorú prevádzkuje Slovenský Červený kríž, je mimoriadne využívaná, plénum sa ju rozhodlo podporiť sumou 20 808 eur. Vzhľadom na pandemickú situáciu, ktorá obmedzila činnosť kultúrnych subjektov, prešli aj žiadosti na zmeny účelu dotácie pre kultúru v roku 2020 a rovnako aj žiadosť o príspevok mesta na obnovu pamiatkovej zóny. V závere rokovania dali poslanci zelenú ďalšiemu projektu na podporu mestskej cyklotransporty, keď súhlasili s podaním doplnenej žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu Cyklotrasy Brezno – trasy C2, C5 a C10. Viac sa dočítate na strane 7.

(eš)

Technické služby začnú s výrubom drevín po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutí

Technické služby s dodržaním všetkých epidemiologických opatrení robia takmer všetky práce ako doposiaľ. Výrub drevín povolený od 1. októbra zatiaľ nerobili z dôvodu, že rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť.

Techniciari sa venujú rôznym jesenným prácam.

Vysádzajú cibuloviny

Napriek epidemiologickej situácii, ktorá ochromila život ľudí aj na Slovensku, chod niektorých činností sa nezastavil. Technické služby v Brezne robia takmer všetky práce naplno ako doposiaľ. Na jeseň sa pravidelne venujú skrásňovaniu verejných priestranstiev, k nemu patrí aj výsadba cibulovín pred Horehronským múzeom, sochou Partizána, na severnej strane námestia, pred zvonnicou, za rímskokatolíckym kostolom, na vojenských hrobách, pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na Rázusovej ulici, pred poštou, ako aj pri zastávke pod Lidlom.

Aj keď pestrofarebné stromy vykúzlujú čarovnú at-



FOTO: MSÚ

mosféru, s opadaným listím predsa sú len starosti. Techniciari ho vyhrabávajú z trávnatých plôch, ktoré má mesto zverené do opatery, ako aj na námestí. Listie potom odvážajú do kompostárne.

Vela žiadostí o výrub drevín neevidujú

Od 1. októbra do 31. marca trvá obdobie vegetačného pokoja, kedy je možné realizovať aj výrub drevín.

Ako uviedla Oľga Kvačkajová z údržby mesta, k 4. novemburu výrub stromov

v Brezne zatiaľ nerobili vzhľadom na to, že vydané rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť. S požiadavkou o výrub drevín sa občania môžu obracať na svojho správcu bytov alebo bytové spoločenstvo, ktoré kompletnú žiadosť zašlú Technickým službám, pričom každá požiadavka sa následne rieši v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny. To znamená, že pri vykonaní následnej terénnej obhliadky sú posudzované dôvody na výrub drevín jednotlivito. Nie každá

žiadosť o výrub však znamená, že daná drevina bude ozaj vyrábaná. Na to sú stanovené presné legislatívne podmienky, ktoré treba dodržať. Takýto proces trvá aj rok, nie z mesiaca na mesiac.

Výrub si však občania musia odsúhlasiť na schôdzi vlastníkov bytov, doložiť o tom zápisnicu, ako aj zoznam, v ktorom je uvedené číslo vchodu, bytu, meno, súhlas alebo nesúhlas s výrubom dreviny a podpis. „Súhlasiť musia 2/3 obyvateľov celého bytového domu, nie-

len vchodu, ktorého sa výrub dreviny týka. Každé vydané rozhodnutie určuje, čo je potrebné za vyrábané dreviny urobiť. Buď je to náhradná výsadba, alebo je to povinnosť uhradiť spoločenskú hodnotu drevín,“ uviedla Oľga Kvačkajová. Vela žiadostí o výrub drevín však Technické služby neevidujú, niektoré sú aj neopodstatnené, nie sú na to zákonné dôvody, napríklad nedostatok signálu, padanie listov či tienenie stromov.

(md)



FOTO: MONIKA DOLŇANOVÁ

O Brezne trochu inak...

„Napačmať Hugánov aby narichtovali pučilár a za-bešťelovali si bichlu o tom ako sa tu voľakodi diškurovalo... po našom, po Hugánsky.“

V roku 2019 uzrela svetlo sveta svojho druhu jedinečná kniha, ktorá slúži aj ako hugánsky slovník, ale i približuje, ako sa v Brezne v minulosti žilo. Autorkou tejto knihy je rodáčka z Brezna, Danuša Ďurčíková, ktorá vďaka spolupráci mesta Brezno, svojej aktívnej znalosti tohto dialektu a za pomoci hŕstky starších Brežňanov pozliapala svojrázny slovník O Brezne trochu inak... Pri čítaní sa miestami rozhodne zasmejete a poniektorí aj zaspomínate, ako sa bežne rozprávalo. Pomedzi zaujímavé výrazy vás v knihe rozhodne oslovia aj krátke príbehy a zážitky tunajších ľudí. V knihe, ktorá obsahuje až 400 strán, nechýbajú ani fotografie, ktorých



FOTO: ARCHIV

cieľom je priblížiť podobizň rôznych predmetov, ale i častí Brezna z minulosti. V závere knihy sa dočítate naozaj veľa zaujímavých informácií ako napríklad prečo práve prezývka Hugáni, o onikani, o prezývkach, ale i vtedajších expresívnych slovách a samozrejme nechýbajú ani recepty.

Kniha obsahuje množstvo zaujímavých informácií, ktoré sú obyvateľom mesta stále

blízke, ale niektoré i dávno zabudnuté. Jej čítanie je príjemné spomínanie a objasňovanie, ako sa dakedy žilo a s čím sa ľudia stretali. Kniha je naozaj ideálnym hoci aj darčekom pre vašich blízkych, pre rodákov z Brezna, ale i ostatných milovníkov knih. Zakúpiť si ju môžete v Turisticko-informačnom centre v Brezne, alebo si ju objednať na www.eshop.horehronie.sk (mš)

Vidieť a byť videný

Dlhšie znížená viditeľnosť v ranných a večerných hodinách počas jesenného a zimného obdobia je príčinou zvýšeného počtu dopravných nehôd.

V tomto ročnom období si treba uvedomiť, že vidieť a byť videný je životne dôležité nielen pre vodičov, ale hlavne pre chodcov a cyklistov. Z uvedeného dôvodu polícia vyzýva občanov, aby za zníženej viditeľnosti, to znamená v noci, skoro ráno,

neskoro večer, počas hmly, dažďa a sneženia používali reflexné prvky a nosili ich na sebe, prípadne nosili reflexný bezpečnostný odev, nakoľko tieto prvky výrazne prispievajú k bezpečnosti chodcov a cyklistov. Reflexné pásky, samolepky a pod. by mali mať chodci alebo cyklisti priamo na svojom oblečení a mali by byť umiestnené najmä na strane, ktorá je prílhlá k vozovke.

(pz)



FOTO: PZ

Mestská zeleň postupne prináša svoje ovocie a v Brezne to platí doslova

Čerešne, hrušky, slivky a jablone už nenájdete len v historickom sade pri nemocnici, ale aj priamo v uliciach mesta.

Vďaka dobrovoľníckemu projektu vysadili v centre Horehronia ďalšie stromy. Tentokrát nie okrasné, ale ovocné.

Čerešne pri škole aj na nábreží

Čiastka 715 eur je suma, ktorú získala breznianska radnica ako dar od miestnej poisťovacej spoločnosti na nákup a výsadbu ovocných stromov. Tieto prostriedky okrem ďalšej revitalizácie historického sadu na Banisku poslúžili aj na rozšírenie druhej pestrosti mestskej vegetácie. Vďaka nim sa totiž podarilo posadiť nielen ďalšie odrody hrušiek, sliviek a jabloní v rámci spomínaného sadu, ale i niekoľko čerešní v areáli dopravného



FOTO: MSÚ

ho ihriska na nábreží Hrona a v blízkosti Základnej školy na Pionierskej 2.

„Finančná podpora bola realizovaná v rámci nášho dobrovoľníckeho projektu Social Active Day. V rámci neho poskytujeme našim zamestnancom deň voľna, aby

mohli svoj čas venovať sociálnym aktivitám,“ ozrejmuje PR manažérka poisťovne Kooperativa Silvia Nosková Illášová. Podľa jej slov zvyčajne pomáhajú v detských domovoch a krízových centrách, no vzhľadom na súčasnú situáciu sa rozhodli

aktivity mierne upraviť a zamerať sa na environmentálnu pomoc v regiónoch.

Na jar vôňa, na jeseň plody

Breznianska samospráva už avizovala, že v podobných projektoch chce po-

kračovať aj v budúcnosti a postupne tak zvyšovať podiel zelene v intraviláne mesta. Popri izolačnej a okrasnej funkcii ovocných drevín totiž dokáže využiť aj ich úžitkový potenciál. „Výsadba ovocných stromov má okrem blahodarných vplyvov na životné prostredie aj estetický a hygienický význam pre psychické a fyzické zdravie človeka. Na jar nás bude liečiť vôňa ich kvetov, v lete a na jeseň zas ich zdravé plody,“ skonštatoval primátor mesta Tomáš Abel. Zároveň ďakuje za poskytnuté finančné prostriedky a rovnako i dobrovoľníkom a zamestnancom mesta, ktorí na výsadbe aktívne participovali. Do tejto aktivity nemalou mierou prispeli aj Technické služby a Lesy mesta Brezno, ktoré poskytli technickú podporu a materiálne vybavenie na realizáciu samotného projektu. (eš)

Breznianska samospráva plánuje výstavbu dvoch cyklotrás v intraviláne mesta

Poslanci na ostatnom mestskom zastupiteľstve schválili podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu dvoch ďalších cyklotrás C2, C5 a C10 v intraviláne mesta, ktoré sa napoja na Cyklotrasu Brezno – Valaská, označené ako C1.

Cieľom breznianskej samosprávy je zvýšiť atraktivitu nemotorovej, hlavne cyklistickej dopravy.

Prepoj Mazorníkova s centrálnou časťou mesta

Mesto Brezno chce týmto projektom podporiť rozvoj cyklistickej dopravy a cykloturistiky, a tým zlepšiť cyklistickú infraštruktúru a vytvoriť efektívnejšiu alternatívu k individuálnej motorovej doprave. Cyklotrasa C2, C5 v celkovej dĺžke 4703,98 m bude tvoriť prepoj lokalít Mazorníkovo - Vrchdolinka s centrálnou časťou mesta. Ako uviedla vedúca odboru riadenia projektov Milada Medvedová, trasa začne

v časti Vrchdolinka, následne bude vedená spoločným chodníkom pre peších a cyklistov po tzv. Starej ceste na Polnej ulici. „Pokračovať bude po miestnej komunikácii na Polnej ulici miestnou komunikáciou na Ulici 9. mája formou cyklokoridoru, po trase existujúceho chodníka, ktorý bude dopravným značením označený ako spoločná cestička pre chodcov a cyklistov.“

Dalej povedie popred starú poštu na Mazorníkove, medzi pekárňou a predajňou CBA s pokračovaním v trase existujúceho chodníka popri ceste II/529. „Od začiatku Rázusovej ulice, pri odbočke na Bottovu ulicu po koniec cyklotrasy, čo je na námestí, budú cyklisti vedení v trase cesty II/529 obojstranne v krajnici cesty, kde sa vyznačia cyklistické pruhy šírky 1,5 m.“ Súčasťou cyklotrasy C2, C5 je aj mobiliár, a to prístrešok na Vrchodlinku, Ulici 9. mája, ako aj stojan na bicykle, ktorý bude k dispozícii aj na Rázusovej ulici.



ILUSTRÁČNÉ FOTO: PIXABAY

Súčasťou budú aj prístrešky a stojany na bicykle

Začiatok cyklotrasy C10 v celkovej dĺžke 1458,17 m bude v mieste napojenia na trasu C1, t. j. Cyklotrasa Brezno – Valaská, pod obchodnou prevádzkou Lidl. „V staničení trasy v blízkosti čerpacej stanice OMV až po križovatku na nemocnicu bude pruh cyklistov vedený v trase existujúceho chodníka až po kruhový objazd pred obchodným centrom

S1. Cyklotrasa, ktorá povedie v blízkosti bytovky na Hradbách, bude ďalej v spoločnom koridore s pešou dopravou v trase existujúceho chodníka (severná strana ulice ČSA). V staničení trasy v blízkosti obchodu Televízor bude spoločný koridor zúžený existujúcou zástavbou. Cyklotrasa následne bude pokračovať chodníkom do vnútrobloku Hradby, po chodníku pri miestnej komunikácii Hradby (popred EBG), v trase jestvu-

júcej miestnej komunikácie na Školskej ulici smerom k Bombura klubu formou cyklokoridoru,“ vysvetlila Milada Medvedová. Súčasťou cyklotrasy bude prístrešok na Ulici ČSA, tiež stojan na bicykle, ktorý sa bude nachádzať aj na Ulici Hradby a na námestí.

V tejto oblasti ekologických dopravných riešení a v podpore turizmu metropole Horehronia budú pomocou prostriedky z externých zdrojov. Celková výška výdavkov na projekt je 1 584 548,33 eura, pričom výška spolufinancovania mesta z vlastných zdrojov je 79 227,42 eura.

„Cestovanie na bicykli bude pre mnohých nielen ekonomické a ekologické, ale aj zdraviu prospešné. Vybudovaním cyklotrasy tiež prispějeme k ochrane životného prostredia a akceptácii cyklistickej dopravy ako plnohodnotného druhu prepravy,“ dodal na záver primátor Tomáš Abel.

(md)

Navštívili ste v posledných 14 dňoch krajinu, ktorá **nie je** na zozname menej rizikových krajín?

(Zoznam menej rizikových krajín k 16. novembru 2020: Austrália, Čína, Fínsko, Grécko, Island, Japonsko, Južná Kórea, Nórsko, Nový Zéland, Taiwan)



*Test – negatívny výsledok RT-PCR testu nie starší ako 72 hodín vykonaný v laboratóriu mimo územia SR

Pre Českú republiku, Maďarsko, Poľsko a Rakúsko platí viacero výnimiek, ktoré sú uvedené v príslušnej vyhláške



Všetkým osobám odporúčame aby dodržiavali ROR (rúško – odstup – ruky/dezinfekcia), zväziť účasť na hromadných podujatiach, návštevách, oslavách, zvlášť, ak je to v lokalitách s vyšším výskytom ochorenia COVID-19.

#chranimevas #ror

Tabuľka príznakov pri nástupe ochorenia	COVID-19	Prechladnutie	Chríпка	Sezónne alergie
COVID-19 vs. Prechladnutie vs. Chríпка vs. Sezónne alergie	Nástup príznakov: • postupný • náhly	Nástup príznakov: • postupný	Nástup príznakov: • náhly	-
Inkubačná doba	2 - 14 dní	1 - 3 dni	1 - 4 dni	Variabilná
Príznaky				
Horúčka	Bežne	Zriedkavo	Bežne	Občas
Únava	Bežne	Občas	Bežne	Občas
Kašeľ	Bežne (spravidla suchý)	Mierne	Bežne (spravidla suchý)	Občas
Kýchanie	Nie	Bežne	Nie	Občas
Bolesti kĺbov a svalov	Občas	Bežne	Bežne	Nie
Nádcha alebo upchatý nos	Zriedkavo	Bežne	Občas	Bežne
Bolesť hrdla	Občas	Bežne	Občas	Nie
Hnačka	Zriedkavo	Nie	Niekedy pri deťoch	Nie
Bolesť hlavy	Občas	Zriedkavo	Bežne	Občas
Lapanie po dychu (dýchavičnosť)	Občas	Nie	Nie	Občas
Svrbenie nosa, očí alebo strechy úst	Nie	Nie	Nie	Bežne
Vodnaté, červené alebo opuchnuté oči	Nie	Nie	Nie	Bežne
Strata chuti a čuchu	Občas	Zriedkavo	Nie	Nie

DODRŽIAVAJTE, PROSÍM, TIETO DÔLEŽITÉ POKYNY



Často si umývajte ruky mydlom a vodou minimálne 30 sekúnd alebo si ich natrite prostriedkom s aspoň 60% alkoholu.



Vysušte si ruky po umytí, keďže vírusy sa lepšie šíria z vlhkej pokožky.



Nedotýkajte sa tváre, ak je to možné.



Zakrývajte si nos a ústa, vreckovkou alebo ohnutým lakťom, keď kašlete alebo kýchate.



Noste rúško alebo respirátor, ak ste mimo vašej domácnosti.



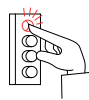
Ak sa cítite byť chorí, zostaňte doma a zavolajte svojmu lekárovi.



Často vetrajte v byte a kontinuálne vetrajte spoločné priestory v bytovkách.



Používajte schody namiesto výťahu, ak je to možné.



Nedotýkajte sa rukami plôch v spoločných priestoroch. Na stlačenie kľučky alebo tlačidla použite lakeť alebo kľúče.



Umývajte často spoločné priestory a tiež kľučky a tlačidlá svetiel a výťahov čistiacimi prostriedkami s obsahom chlóru.



Udržujte aspoň 2 m odstup od ľudí mimo svojej domácnosti.



Nepozývajte si domov návštevy a nenavštevujte starých a chorých ľudí.



Ponúknite ľuďom v karanténe pomoc s nákupmi potravín a liekov.



Vyhýbajte sa miestam s väčším počtom ľudí.

ĎAKUJEME, ŽE STE OHĽADUPLNÍ A SPRÁVATE SA ZODPOVEDNE.

HOREHRONSKÉ MÚZEUM
A STREDOSLOVENSKÉ MÚZEUM
KULTÚRNE INŠTITÚCIE BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA
VÁS POZÝVAJÚ NA VÝSTAVU

ROZKVIŤNÍ

RASTLINNÉ ORNAMENTY
V ODEVE, TEXTILE A KERAMIKE

18.11.2020
31.01.2021

HOREHRONSKÉ MÚZEUM,
MEŠTIANSKY DOM,
NÁM. GEN. M. R. ŠTEFÁNIKA 13,
BREZNO

60 HOREHRONSKÉ MÚZEUM STREDOSLOVENSKÉ MÚZEUM
1960 - 2020 ssm

S FINANČNOU PODPOROU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

BREZNO VUB S FINANČNOU PODPOROU BANSKOBYSTRICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

VIRTUÁLNA UNIVERZITA TRETIEHO VEKU

v rámci projektu
“Brezno - mesto pre všetkých”

Rok 2019 bol začiatkom spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v Praze – Prevádzkovo ekonomickou fakultou na realizácii projektu Virtuálnej Univerzity tretieho veku. Je určená pre všetkých občanov po dovŕšení 50. roku života. Obsah vzdelávania zahŕňal cyklus prednášok pod názvom „Svet okolo nás“

Študenti absolvovali 2 semestre na tému Čínska medicína v našej záhradke a Etika ako východisko z krízy spoločnosti.

V súčasnej dobe prebieha z dôvodu pandémie online výučba 3. semestra do 16. 12. 2020

NA TÉMU
ĽUDSKÉ ZDRAVIE

Nákupom techniky nás podporili: Banskobystrický samosprávny kraj a Mesto Brezno

Autor: PK	Okresný stavbený podnik	T3	značka tónu	záves v divadle		rieka pri Omsku	modifikácia niečoho	patriaci vnukovi	patriaci Rusovi		existoval	osikový les	nanotesla	501 v Ríme
oblok					Oddelenie pre výskum a vývoj rúr					tajný agent (007) tlakostroj, preš				
zastavenie					T4 kuchynská nádobu									
neskôr						pripravovali dušením mužské meno							T2	polial, oblial
	spôsobil ranu krop vodou						pracuj s kosou epidémia				Český rozhlas (skr.) dievčina (hov.)			
egyptský boh slnka (aj Ra)			spisovateľ sci-fi môj po nemecky								dvojmočný alkohol nočný vták			
osem po česky				kraj na Slovensku týčil sa						výborne (hov.) povrch piva				
tečením sa vyprázdní					Obchodný riaditeľ Extraliga			charakter, ráz neoblečení						
	nejaký (nem.) 1000 kg						rieka v Petrohrade ranná vlhkosť					Obecná liga osamotne		
podzemná stavba						poranenie ruský parlament					Sociálna demokracia osobné zámeno			koralový ostrov
orol v Čechách					katarské sídlo zástupy, masy ľudí						ženské meno morské živočích			
ponáraj				škrtí listnatý strom						vyhynutý slon tvrdlo pracovali				
značka kozmetiky			diera v zemi značka ruského auta					ty po nemecky talianske mesto			mužské meno Verdiho opera			
Pomôcky: DOHA, PRŠA, DIOL	slovenské mesto glg						naša obec pri Lučenci samec kravy					masťná zemina úkon, konanie		
časti tiel						robia bielym voltampér							Obchodná akadémia	Mestská knížnica
prímorská pláž					T1									
forma, vonkajšia podoba					výrobca elektroniky					útok				

Všetko, čo sa deje v tejto chvíli, je... (Dokončenie v tajničke).

Správne riešenie krížovky zašlite na adresu Brežňan – mestské noviny, Námestie gen. M. R. Štefánika 1, 977 01 Brezno, alebo vhodte do schránky pred mestským úradom do piatka 27. novembra. Výherca získa darčkové predmety od mesta Brezno. Z riešiteľov minulej krížovky sme vyžrebovali **Jána Matušiaka z Brezna**. Blahoželáme!

Odpady nepatria do ohňa

Pri spaľovaní odpadov v domácich pečiach, kotloch alebo na ohnisku v záhrade môže vzniknúť viac nebezpečných škodlivín a jedov ako v kvalitnej spaľovni komunálnych odpadov (tým sa však spaľovni nechceme zastávať).

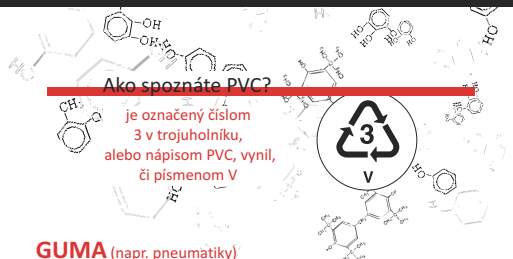
„Domácejmu“ spaľovaniu hovoríme NEDOKONALÉ. Prebieha pri nízkych teplotách a za nedostatku kyslíka. To nestačí na úplné spaľenie a rozklad škodlivých látok, pričom vzniká aj mnoho nových, ešte škodlivejších, napr. dioxínov. Domácnosti navyše na rozdiel oproti spaľovniám nie sú vybavené ani drahými monitorovacími a filtračnými zariadeniami, ktoré zmiernujú negatíva spaľovania.

Málokto z tých, čo odpad v domácnosti spaľuje, si uvedomuje, že tým sebe, svojim blízkym a susedom môže spôsobovať zdravotné problémy. Najviac ohrozené sú malé deti, tehotné ženy a starší ľudia. Škodlivé látky, ktoré pri spaľovaní vznikajú, neunikajú vysoko do atmosféry, ale neviditeľne dopadajú späť do blízkosti miesta, kde sa spaľuje, späť na dom, na záhradu, na úrodu... Končia v našej domácnosti, v našom jedle a v našom tele.

Aké škodlivé látky vznikajú pri spaľovaní nasledovných odpadov ?

PLASTY

- **Ťažké kovy (najmä kadmium a zinok)** - sú súčasťou plastov v podobe rôznych zmäkčovadiel a farbív. Môžu spôsobiť vrodené chyby u novorodencov, rakovinu a kontaminovať pôdu.
- **Oxid uhoľnatý (CO)** - jedovatý plyn, ktorý pravdepodobne zapríčiňuje najviac otráv v histórii ľudstva. Prejavuje sa najčastejšie bolesťami hlavy, závratmi, hučaním v ušiach. Môže spôsobiť až udusenie.
- **Ftaláty** - sú obsiahnuté v plastoch ako ich zmäkčovadlá. Vyvolávajú rôzne poruchy najmä hormonálneho a reprodukčného systému
- **Monoméry plastov** (základné stavebné častice) - **etylén** (vzniká pri spaľovaní polyetylénu - PE, HDPE, LDPE), **propylén** (polypropylénu - PP), **styren** (polystyrénu - PS) - vo vysokých koncentráciách sú jedovaté, narkotické alebo majú na zdravie dlhodobé účinky (vplyv na nervovú sústavu, krvný obeh)
- **Zlúčeniny chlóru** - vznikajú pri spaľovaní polyvinylchloridu - PVC, resp. všetkého, čo obsahuje chlór.
 - **Chlorovodík (HCl)** - silne dráždi dýchacie cesty
 - **Vinylchlorid** - jedovatý, rakovinotvorný
 - **Dioxíny** - vyznačujú sa výrazným priamym škodlivým účinkom. Sú silno mutagénne a rakovinotvorné.
 - **Plynný chlór a fosgén** - silne dráždia dýchacie cesty, vo vysokých koncentráciách vedú k poleptaniu pľúc a k smrti. V prvej svetovej vojne boli používané ako bojové plyny.



GUMA (napr. pneumatiky)

- **Oxidy síry (SOx)** - dráždia dýchacie cesty
- **Sadze** s obsahom jedovatých a rakovinotvorných polyaromatických uhľovodíkov
- **Dioxíny**

DREVOTRIESKA, OKNÁ A STARÝ NÁBYTOK

- z drevotriesky, pri ktorej výrobe sa používajú formaldehydové živicové s horením uvoľňujú **fenoly** - neprijemne zapáchajúce jedy so silným dráždivým účinkom
- horením náterových hmôt z nábytku a starých okien vznikajú rôzne škodlivé látky i napr. **vysoko toxické PCB** - polychlórované bifenyly, ktoré sú silne rakovinotvorné.

VIACVRSTVOVÝ KOMBINOVANÝ MATERIÁL (tzv. tetrapak)

Tento materiál nie je len obyčajný kartón, ale tvorí ho niekoľko zlisovaných vrstiev - papiera, polyetylénovej fólie a hliníka, ktorých spaľovaním unikajú do ovzdušia chlórorganické látky a ťažké kovy.

PAPIER

Najviac problematické je spaľovanie farebných letákov, časopisov, kriedových a voskovaných papierov. Tie môžu znečistiť ovzdušie ťažkými kovmi, dechtovými látkami, ale aj dioxínmi.

BIOLOGICKÝ ODPAD (bioodpad)

Bioodpad, ktorý nie je dostatočne vysušený, nemôže dokonale horieť, pretože obsahuje veľa vody, preto pri „spaľovaní“ na záhradách len tlie a husto dymí. Vidieť to najmä na jar a na jeseň, kedy sa dedinami šíri smradlavý dusivý dym. Tento dym obsahuje hlavne **oxid uhoľnatý, dechtové látky a rôzne škodlivé uhľovodíky**.

Spálením biologického odpadu doslova vypúšťame do vzduchu organické hnojivo a meníme ho na škodlivé plyny. Listie, trávu a drevnú hmotu môžeme spoločne s bioodpadom z kuchyne (zvyšky jedál, odpad z čistenia ovocia a zeleniny) **kompostovať**.



Spaľovaním odpadu konáme protizákonne!

V súčasnosti je v platnosti niekoľko zákonov, ktoré spaľovanie odpadov v domácnostiach a na voľných priestranstvách zakazujú.

- **Zákon o odpadoch**, ktorý zakazuje zneškodňovať všetok zelený odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a iných verejných priestranstiev, ktorý sa musí zhodnocovať, napr. kompostovaním. Iný odpad (napr. plasty, papier,...) sa môže zneškodňovať iba v zariadeniach, ktoré sú k tomuto účelu špeciálne vybudované (riadené skládky odpadov a spaľovne odpadov).
- **Zákon o ochrane pred požiarimi**, ktorý zakazuje zakladať oheň tam, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu a ďalej zakazuje vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.
- **Občiansky zákonník**, podľa ktorého nikto nesmie nad mieru prípustnú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami.

Čo môžeme spaľovať?

Na vykurovanie a ohrev teplej vody je najlepšie používať **drevo**, v špeciálnych kotloch aj **drewný odpad** (pelety, brikety, štiepka...). Na opekánie na ohni môžeme používať len vysušené drevo. Drevo však nesmie byť chemicky ošetrované a vlhké, pretože jeho spaľovaním vznikne niekoľkonásobne viac škodlivých látok ako pri spaľovaní suchého dreva.



A čo s ostatným odpadom?

- **Nelepšie je odpad nevytvárať.** Myslite na to už pri nákupe. Vyhnajte sa spotrebe tovaru na jedno použitie, zbytočným obalom. Upredušnite tovar, ktorý sa dá opraviť a opätovne používať.
- **Znížte množstvo odpadu.** Čo už nepotrebuje nevyhodte, ale darujte príbuzným, priateľom, charitatívnym organizáciám alebo využite na iné účely. Pokazené veci skúste najprv opraviť.
- **Kompostujte biologické odpady.** Je to jednoduchý spôsob ako získať zadarmo kvalitné živiny pre pestovanie okrasných a úžitkových rastlín. Viac informácií o kompostovaní nájdete na www.priateliazeme.sk/spz.
- **Triedte odpad.** Zapojte sa do systému triedenia, ktorý je zavedený vo vašej obci / meste. Triediť sa dajú aj zložky, ktoré zbierajú napr. v škole, v zberných surovinách, rôznych predajniach...

Tento leták vydali **Priateliazeme - SPZ**, ktorí - sú neziskovou organizáciou chrániacou životné prostredie - sú nezávislí na vláde, politických či firemných záujmoch - realizujú vzdelávaciu a praktickú pomoc občanom, školám, obciam - pracujú na zlepšení legislatívy

Staňte sa členom Priateľov Zeme - SPZ

Podporte finančným príspevkom aktivitu Priateľov Zeme. Číslo nášho účtu: 4350054728/3100

Staňte sa sympatizantom Priateľov Zeme

Ak chcete byť zaradený do Infomailu a dostávať tak mailom správy z našej činnosti, pozvánky na akcie, výzvy na aktívnu pomoc, napíšte nám Vašu mail. Ak chcete dostávať náš štvrťročník Ekolisty, napíšte aj Vašu poštovú adresu.

Staňte sa dobrovoľníkom Priateľov Zeme - SPZ

Ak nám chcete pomôcť s rôznymi aktivitami v rámci celého Slovenska, napr. s účasťou na informačných stánkoch, s prekladmi, umeleckou činnosťou... kontaktujte nás.

Spolu môžeme lepšie chrániť prírodu

Priateliazeme - SPZ
P.O. BOX H-39
Košice 04001
tel/fax: 055/677 1 677
mobil: 0903 77 23 23
e-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz
č. účtu: 4350054728/3100



Tento leták bol vydaný v rámci projektu „Triedenie a recyklácia odpadu - súčasť nášho každodenného života“ finančne podporil Recyklačný fond.



Od jesene až do jari sa slovenský vidiek a mestské záhradkárské lokality ponárajú do sivého dymového šatu. Je to každoročne opakujúci sa obraz, kde na jeseň sa zbavujeme pozberových zvyškov z pestovania rastlín a listia, v zime sa snažíme ušetriť na palive a na jar je treba záhrady a domácnosti upratať...

A „pomocníkom“ sa nám stáva oheň. Je to v poriadku? Nemôže nám to nejakú škodiť? Nie je to zakázané? Dá sa tomu nejaká predísť? Odpovede na tieto otázky nájdete v tomto letáku.

NESPAĽUJME ODPADY





ILUSTRACNÉ FOTO: MSÚ

V Brezne mládež športuje

Slovenský zväz ľadového hokeja a mesto Brezno prinášajú žiakom prvého stupňa unikátny projekt. Centrum športu pri základnej škole.

Projekt z dielne SZLH má za cieľ podporiť pohybové aktivity žiakov základných škôl. Mesto Brezno doňho vstúpilo ako partner a umož-

nilo tak všetkým žiakom 1. a 2. ročníkov absolvovať intenzívny týždňový korčuľarsky program pod vedením profesionálnych lektorov - ambasádorov športových aktivít. Tí majú za úlohu rozpochybovať deti aj v poobedných aktivitách, kde sa môžu zapojiť do športovania žiaci prvého stupňa dobrovoľne počas družiny. (jc)



ILUSTRACNÉ FOTO: MSÚ

Turisti cez víkend nezaháľali

Babie leto je už zrejme za nami, ale keďže turista nepozná zlé počasie, len zlé oblečenie, aj cez víkend sa breznianski turisti, síce v malej skupinke, ale predsa, vybrali k prístrešku na Šajbe a odtiaľ kyslíkovou cestou do Laznej. Naspäť

schádzali cez Banisko okolo prameňov, kde si spomenuli, že už dávno nestretli legendárneho breznianskeho studničkára uja Libiča a zhodli sa, že aj pod zamračenou oblohou má príroda svoje čaro.

(ek)



FOTO: KSTTOMO

Rytieri sa vracajú na ľad

Prevádzka ľadu v Aréne Brezno bola pre sprisnené vládne opatrenia od polovice októbra prerušená. Mesto pritom prišlo o výraznú časť príjmu z prenájmu ľadovej plochy a ekonomicky najvýhodnejším riešením bolo jej prekrytie, ktoré znížilo náklady na udržanie ľadu.

Hokejový klub neustále hľadal riešenia, ako môže zabezpečiť svoju činnosť, komunikoval so zväzom, okolitými klubmi, regionálnym úradom verejného zdravotníctva, so zástupcami mesta, ale napokon musel akceptovať, že v tomto období špeciálna príprava nebude možná a tak zabezpečil činnosť aspoň tréningami všeobecného charakteru cez aplikáciu Zoom, aby jeho hráči dokázali plynule nastúpiť do plnej



FOTO: MSÚ

záťaže na ľad. Neostávalo nič iné, len čakať na zlepšenie situácie.

Medzičasom však prišla pre breznianskych hokejistov potešujúca správa. Od pondelka 16. novembra je po viac ako mesačnej prestávke obnovená prevádzka ľadovej plochy v Aréne Brezno. Presnejšie detaily, ako zloženie tréningových skupín či počet

detí v nich, ako aj rozpis ľadovej plochy sa klub bude snažiť čo najskôr spracovať v súlade s platnými opatreniami vlády a s prihliadnutím na aktuálnu situáciu. „Veríme, že sa nám už podmienky na tréning budú len zlepšovať a v dohľadnej dobe budeme môcť opäť naskočiť aj do súťažného kolotoča,“ uzavrel vedenie klubu. (hkb)



MESTSKÁ ZIMNÁ FUTBALOVÁ LIGA

Organizátor: Mesto Brezno

Miesto: Mestská športová hala

Termíny: začiatok ligy 13.11.2020 (ďalšie zápasy podľa rozpisu, vždy v nedeľu poobede)

Štartovné: 180 €/tím

Každý tím odohrá 9 zápasov v hracom čase 2x25 minút. Pravidlá ligy budú zaslané vedúcim družstiev po registrácii.

Na piatok 13.11.2020 bol naplánovaný začiatok zimnej futbalovej ligy v Mestskej športovej hale. Vzhľadom na súčasné opatrenia a nariadenia vlády, nie je možné ju odštartovať. Veríme, že situácia sa zlepší a ligu sa nám pre nadšencov futbalu podarí zorganizovať.

BREZNO

Služby Kultúra Šport
Technické služby Brezno